

nálunk még korántsem baj — más iparágak úzésére buzdítsuk.

Mert a hazai ipar fejlesztése csak olyan fontos, mint mezőgazdaságunk istápolása. A mindkettőre fordítandó munkaerő szabályozását a nemzetközi, különösen pedig speciális gazdasági viszonyaink irányítják időről-időre, még pedig akként, hogy a foglalkozási ágak jövedelmezősége szerint az élet terére lépő újabb nemzedékek közül mind többen és többen azt a pályát választják, mely több sikerrel kecsegtet.

Ne féljünk tehát az ipari tultermelésről, de ne hanyagoljuk el azért a földet se, mely a mindennapi kenyeret szolgáltatja!

A Schweidel szoborbizottság utolsó intézkedései és feloszlása

A Schweidel szoborbizottság befejezvének működését, a Schweidel szoborra nézve minden utómunkáját is megtevének, utolsó ülését január 29-én tartotta meg. Az ülés igen lelkes hangulatban folyt le.

Vértesi Károly szoborbizottsági elnök szívvel-érvel, — ugye lehet utólszor — üdvözi a bizottsági tagokat és jelenti, hogy minden utómunkát be van fejezve. Előterjeszti a megvizsgált és rendben talált számadásokat, melyből kitűnt, hogy 1084 korona 39 fillér maradék van a szoboralapból és 237 korona 91 fillér a leleplezési költségekből, összesen 1322 korona 30 fillér és az időközi takarékpénztári kamatok. Ennek a hova fordítására nézve határozathozatalra hívja fel a szoborbizottságot.

Olvastatott ennek kapcsán a Rákóczi szoborbizottság következő kérvénye:

Tekintetes Schweidel-szoborbizottság!

A Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság kezdeményezésével Zomborban, 1907. évi január 26-án Rákóczi-szoborbizottság alakult, mely a hallhatatlan emlékü II. Rákóczi Ferenc választott és vezérlő fejedelemnek szobrot akar állítani Zomborban, a megye székhelyén.

A tekintetes Schweidel szoborbizottságnak rendelkezésére állanak bizonyos összegek,

vigasztalni és ezen nagy akadályunkat el távoztatni Kegyelmissen méltóztatnák.

Melly ebbéli Attyai Kegyelmisségiért Excellentiádnak Istenünket fejenként imádni el nem mulasztjuk, maradván Kegyelmes Urunknak Excellentiádnak alázatos hív szolgálja

az Bajai B. Takácsok Céh Mestere és a többi mind közönségesen.

A böcsületes bajai takácsoknak az itt ékesen körvonalozott bajaival aztán hamar végeztek. Az alázatos instancia illetékes elintézés céljából nemes Bács vármegye kegyes színe elé került, amely is 1766. április hó 15-én tartott közgyűlésében a leirt panaszokkal rövidesen elbánt, hozván a következő határozatot:

„Determinatum est: Petitio instantium illegali existente, instantiam eorundem simpliciter seponi.“

Hogy aztán a jobb sorsra érdemes bajai takács uraimék panaszokdta-e még ezután is Pruzsinszki Assessor uramra, arról nem szól a krónika.

melyek a Schweidel szobor alapból és a leleplezési költségekből maradékot képeznek. Az alulírott Rákóczi szoborbizottság kéri a tekintetes Schweidel szoborbizottságot, sziveskedjék ezen összegeket az új szobor javára juttatni. A Schweidel szobor ugyanis teljesen elkészülve Zombor városának adatott át, arra sem a jelenben nincs, sem a jövőben nem lesz fenntartása és egyéb költség. Annak idejében a Schweidel szoborra való gyűjtés is úgy vette kezdetét, hogy más alapokból kapott pénzt, most tehát csak a kölcsönt adja vissza és a tekintetes bizottság jobb helyre nem teheti a kezén maradt összeget, mintha hasonló, hazafias célra adja. Legyen a Schweidel szobornak városunkban párja a Rákóczi szobornak. Mind a kettő szabadsághős volt, ebben egyeznek. Bizva a tekintetes szoborbizottság jóindulatában, kérjük, mint kértük. Hazafias üdvözléssel Vértesi Károly, a Rákóczi szoborbizottság elnöke.

A Schweidel szoborbizottság, egyhangú határozattal, a kérvényben felhozottak alapján és a dolog természetéből kiindulva, az 1322 korona 30 fillért és kamatait a Rákóczi szoborbizottságnak adja, a Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság kezdeményezése folytán Zomborban, a vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra. Steiner Lajos, a Schweidel szoborbizottság pénztárnoka, takarékpénztári könyvecskében, a mondott kéznél lévő összeget azonnal át is adta Vujevich Lajosnak, a Rákóczi szoborbizottság pénztárnokának.

Mindkét szoborbizottságnak az elnöke, Vértesi Károly, megköszöni azt hálával és a Rákóczi szoborbizottság képviselőjében átveszi.

Elnök ezután visszapillantást vetett a Schweidel szobor megalkotásának az egész történetére, melyet a tagok figyelemmel hallgattak meg, a siker öröme és a válszomoru érzésével. Megköszöni a belé helyezett bizalmat, az annak idején a szoborbizottságtól kapott emlékalbumot és a szoborbizottsági tagoknak a fáradságos, odaadó, hazafias munkájukat és a szoborügynek, mindenkinek a megelégedésére való diadalra juttatását. Emlékezik Rákosi Jenő ünnepi szónokról, hasoulóképpen Rác Somáról, Trencsény Károlyról, Buday Gerő, az országos leleplezési ünnepély főrendezőjéről, Prokópy Imre, díszlakoma rendezőjéről, Krump Vilmos jegyzőjéről, Steiner Lajos pénztárnokról, Vujevich Alajos levéltárosról, Gruda Pál gazdáról, az összes szoborbizottsági tagokról és általánosságban mindazokról, akik szellemileg, anyagilag tettek a nevezettek, a szoborbizottság jegyzőkönyvi elismerésben részesítette.

Az elhalt szoborbizottsági tagok, Trischler Károly-, Pribil Ernő-, Husvéth Károlynak az emléke jegyzőkönyvileg örökített meg.

Buday Gerő megható szavakkal emlékezik Mátrai Lajos György mesterről, a szép szobor megalkotójáról, aki már az égben, együtt van Schweidel vértanúval. Emléke jegyzőkönyvben

Szondy Mátyás emelkedve szólásra, Vértesi Károly szoborbizottsági elnök ügybuzgó és fáradhatatlan munkásságát ecseteli és a Rákóczi szobor megalkotására nézve is élteti.

Elnök a maradékból, egy-egy Schweidel érmet oszt ki a bizottság tagjainak — fizetés-képpen.

Elnök szinte sajnálja, hogy négy évi együttműködés után a szoborbizottságtól, mint ilyentől válni kell, arra kérte a bizottságot, oszlassa fel önmagát.

Megtörtént.

A netán még előforduló bármiféle szoborbizottsági dolog elintézésére nézve, a volt elnök egymaga kéretett meg.

A szoborbizottsági tagok az ülés után egy ideig még együtt maradtak. Arról elmélkedtek, hogy minden eljön és minden elmúlik. Arról is, hogy erős akarattal, szívós kitartással, nagy dolgot lehet véghez vinni. Végre arról is esett szó, hogy a megismert egyenes uton járót, gáncs, a céljától el ne térítse.

H i r e k .

Áthelyezés. Raab Béla pü. számvizsgáló Zomborba, Kókay János pü. számvizsgáló Marosvásárhelyre számtanácsossá kinevezettek.

Vasuti szakértő. A földmivelésügyi miniszter Csia Károly óbecsei járási m. kir. állatorvost az óbecsei, péterréve, bácsföldvári, szenttamási és turjai vasúti állomásokhoz állandó vasuti szakértővé kirendelte.

Küldöttség Apponyi Albert grófnál és Kossuth Ferencnél.

Topolya község husztagu küldöttsége január 28-án délután tisztelegte Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél Balogh Ernő országos képviselő vezetésével. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy a mintegy tizenegyezer lelket számláló és népes falvakkal körülvett községben létesítsen polgári iskolát. Apponyi Albert gróf a küldöttséget igen szívesen fogadta és válaszában utalt arra, hogy őt a verbászi kerülethez és Topolyához, a mely kitűnő részt vett a nemzeti küzdelemben, régi és kedves emlékek fűzik. Iseri magát a községet és a vidéket is s ezen alapon a maga részéről a legmesszebb menő támogatást helyezte kilátásba — Azután a küldöttség Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél tisztelegte, a kitől a topolyai vasúti állomásnak gyorsvonatok számára föltételes megállóra való tételét kérte. Kossuth Ferenc válaszában kijelentette, hogy még ez idő szerint határozott választ nem adhat, de igéri, hogy az ügyet a legnagyobb jóindulattal fogja tanulmány tárgyává tenni. A küldöttség tagjai lelkesen megéljeneztek a minisztert.

Közgyűlés. A zombori kaszinó-egyesület folyó évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, a melyre az egyesület tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

Rákóczi szoborbizottság. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság agilis elnökének Vértesi Károlynak gondosan megokolt s annak idején lapunkban is közölt írásbeli indítványára elhatározta, hogy egy Zombor városában létesítendő Rákóczi-szobor ügyében mozgalmat indít. A társaság választmányára a közgyűlés megbízásában eljárta és f. hó 26-án megalakította a Rákóczi szoborbizottságot. Diszelnök lett: Fernbach Károly. Tiszteletbeli elnökök: Fernbach Péter, Hauke Imre, Vojnits István. Elnök: Vértesi Károly. Alelnökök: Buday Gerő, Rác Soma. Főtákar: dr. Pataj Sándor. Titkárok: Prokópy Imre, Trencsény Károly. Jegyzők: Dömötör Győző, Petényi József, Zsoldos Benő. Pénztárnok: Vujevich Alajos. Szoborbizottsági tagok: dr. Balogh Ernő, dr. Donoszló Vilmos, Henneberg Sándor, dr. Kabos Márton, Latinovits Szaniszló, Mayer István, Mérő Ignác, dr. Radvány Ferencné, Rittinger Antal, Szondy Mátyás, Steiner Lajos, Tautner Ottó, Zsulyevits Ernő. Számvizsgálók: Heinecz Kálmán, Raisz Lajos, Türr Antal. Az így megalakult szoborbizottság határozatilag felkérte elnökét, hogy az országos gyűlésre nézve az engedélyt a belügyminiszteriumnál kieszközölje. A zombori takarékpénztárt pedig arra kéri fel, hogy a szoboralapra bevételezze és folyó számlára kezelje. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy elnöke útján kérvényt intéz a Schweidel szoborbizottsághoz az iránt, hogy a maradékpénzeket juttassa a Rákóczi-szoborbizottságnak.

féle szobor-
ve, a volt
ülés után
rról elmél-
elmulik.
kitartással,
égre arról
yenes uton

pü. szám-
számvis-
összá kine-

ívelésügyi
i m. kir.
földvári,
omásokhoz

Albert

rencsnél.
éje január
Albert gróf
él Balogh
el A kül-
gy a mint-
és népes
en polgári
üldöttséget
utalt arra,
opolyához,
zeti küzde-
zik Ismeri
s ezen az
zebb menő
Azután a
edelemügyi
a topolyai
ámára föl-
e. Kossuth
gy még ez
adhat, de
jóindulat-
ni A kül-
ték a mi-

szinó-egye-
lélelt 10
gyűlését, a
s meghívja

tság.

A
ság agilis
san meg-
is közölt
hogy egy
cezi-szobor
g választ-
ljárt és f.
borbizott-
oly. Tisz-
r, Hauke
si Károly.
Főtákar :
póy Imre,
r Győző,
ntárnok :
gok : dr.
mos, Hen-
Latinovits
gnác, dr.
l, Szondy
l, Szulye-
Kálmán,
megalkult
e elnökét,
engedélyt
A zom-
fel, hogy
számlára
ság, hogy
eidel szo-
maradék-
ottságnak.

Március 15. Az a hazafias ünne-
pélyeket rendező állandó választmány, mely
városunkban évenként a március 15-iki sza-
badság ünnepélyt is rendezi, közelébb, jan
29-én, Vörstesi Károly elnöklete alatt ülést
tartott, s magát — elhalálozás és elköltözés
folytán — kiegészítette a következő tagokkal,
u m. Czettl Dezső, dr. Dömötör Győző, dr.
Gombos Ignác, Hermann József, Mayer István,
dr. Ribiczey Kálmán és Szilágyi Péter. A ki-
egészített választmány pár nap nap mulva
ismét összejön, hogy a március 15-iki ünne-
pély műsorát megalkossa.

D. M. K. E. kirándulása a magyar tengerpartra.

Érdekes, ritka
szép kirándulást rendez február hó 22-én a
Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egye-
sület a magyar tengerparton. Piume, Abbazia,
Cirkvenica, Zára, Spalató érintésével 10 napra
terjedő kirándulást vezet Dél-dalmáciába, Ra-
guzába, Castelnaubba, Lakroba szigetére, Ze-
lenicába, és Cattaróba. A hol épen akkor kez-
dődik a fürdőévad, a virágos meleg nyár. E
gyönyörű helyek megtekintése után Bosznia-
Hercegovinán, Horvátországon keresztül, Mos-
tar és Szarajevó érintésével történik a vissza-
térés. A részvételi díj 200 korona, a mely
összegben befoglaltatik az összes utiköltség,
elsőrangú ellátás, étkezés, szállás, kocsis és
utimarschall összes költsége, holott csak az
utiköltség összege 150 koronánál többet tenne
ki, ha valaki egyedül óhajtaná ezen utat
megtenni. Mindazok részére, kik egyedül óhaj-
tanak ezen utat megtenni, a D. M. K. E. a
vasutakra és hajókra félárú jegyet ad. E
gyönyörű kirándulásban való részvételre 1907.
évi február hó 10-éig, a D. M. K. E. főtit-
kári hivatalánál Szegeden lehet jelentkezni,
mely a jelentkezők részére megadja az egyéb
szükséges felvilágosításokat is.

Beszédai. Szent Száva napján tar-
totta meg a zombori gör. kel. szerb. tanító-
és tanítónőképző intézet tanuló ifjúsága minden
évben rendezni szokott beszédját. A mulat-
ság ugy érkölsileg, mint anyagilag fényesen
sikertelt. Hangverseny után az „Elefánt” szál-
loda összes teremtett zsufolásig megtöltötte a
mulatni vágyó közönség.

A regőcei állomás kibővítése.

A baja—zombor—ujvidéki h. é. vasút regőcei
állomását 10.500 K. költséggel kibővítik

Mesterképesítések. A kőműves-,
kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálá-
sára szervezett bizottság előtt Zomborban
21 jelölt jelentkezett vizsgálatra, ezek közül
a kőműves mesterségből nyertek képesítést:
Kern János zombori, Lőrincz Benedek topolyai,
Diener Antal tisztaistvánfalvai, Geier
Henrich ujbábszi, Lerch István ujvidéki,
Lerch Róbert ujvidéki, Lotz András óverbábszi,
Czár Illés zombori, Angyal Gergely zombori,
Paresetich István zombori lakosok; az ácés és
kőművesmesterségből Simonyi Mihály ujvidéki
és ifj. Hermann Miklós torzsai lakosok; az
ácsmesterségből pedig Schneider János uj-
verbábszi, Schäfer János ujbábszi, Lotz Kon-
rád óverbábszi, Schmoll Lénárd torzsai, Reisz
Jakab ókéri, és Hartvein Frigyes óverbábszi
lakosok. Egy jelölt a kőműves mesteri és egy
az ácsmesteri vizsgálat alkalmával 6 óra
visszavettett.

Kérelem. Bács Bodrog vármegye
Helynévtára c. művemnek V. és befejező kö-
tete néhány nap mulva megjelenik. Kérem t.
előfizetőimet, hogy előfizetésüket és megren-
delésüket sziveskedjenek beküldeni, hogy a
munka szétküldésében fennakadás ne történ-
jék. — Iványi István, nyug. főgimn. tanár
Szabadkán.

Diákok napja. Január 31-én záró-
dott az iskolai év első fele. A helybeli állami
főgimnáziumban, felső kereskedelmi iskolában
és női kereskedelmi tanfolyamban a növendé-
kek kikapták az első félévi értesítőt eddigi
tanulmányi előmenetelükről. Vegyesen öröm és
szomorúság napja volt az a diákok napja és
pedig nemcsak a tanulóknak, hanem a szülők-
nek is. De lett legyen a magabizáltságnak, a
jóraváló elhatározásnak napja is!

**A nyomdászok farsangi mu-
latsága**

holnap szombaton, február 2-án
lesz a Szemes féle vendéglő összes termeiben.
A fáradhatatlan rendezőség mindent elköve-
tett, hogy a színelőadással, világpostával
egybekötött jótékonycélu farsangi multság
a mulatni vágyóknak minden igényét kielégítse.
Két gyönyörű jutalomtárgy vár arra a két
szép leányra, a ki a világposta alkalmával a
legtöbb levelezőlapot eladja, s a legtöbbet
kapja A közönségre pedig vidám szellemi
élvezet, s kivilágos kivirradtig tartó ropogós
tánc vár Ott legyen mindenki, a ki jól mu-
latni akar!

Műkedvelői előadás Szondon

Röviden már megemlékeztünk róla, hogy a
szondi tűzoltó egyesület, saját zászlóalapja
javára, január hó 16-án táncal egybekötött
színelőadást rendezett Az érkölsileg és anya-
gilag egyaránt fényesen sikerült előadásról
most a következő részletes tudósítást közöljük.
Színre került: A virágfakadás c. vigjáték
Muray Károlytól és a Valami hibája van c.
1 felvonásos vigjáték Goudinetől, fordította
Gabányi Árpád. — Mind a két darab sze-
rencsésen volt megválasztva, a mennyiben
bennök a műkedvelő szereplők rátermettsé-
güket mindenképen érvényesíthették. Az egyes
szereplőket külön tekintve — Csája Ferencné
urnő, Márta asszony szerepében, ritka színészi
tehetségének adta tanujelét, a mely nem csak
a nézőközönséget ragadta el, hanem műked-
velő társainak buzditó példaul szolgálta. Csája
Ferenc ur temperamentumos előadásával ért
el nagy sikert. Sajgó Paula urleány és ifj.
Gräber Ferenc ur, a szerelmesek szerepét ki-
tűnő sikerrel adták elő. Eimert Mariska és
Cserey Rózsika urleányok, mint szobalányok,
bájos megjelenésükkel és megnyerő modoruk-
kal a néző közönség tetszését méltán kiérde-
melték. Gräber Katinka urleány, bátor föllépé-
sével, eleven játékkal és nyájas modorával
nagy tetszést aratott. Sajgó Vilma urleány
és Polyák László ur a fiatal házások szerepét
kitűnően adták. Nagy elismerés illeti dr.
Jenei Pál urat, mint rendezőt, ki fáradságot
nem ismerve, fényesen megmutata, mennyire
hivatott ő az ilyen mű színelőadásoknak minél
kedvesebbé és sikerültebbé tevésére. — Az
előadás után sikerült táncmultság volt egész
a reggeli órákig, melyen a nagyszámu közön-
ség ifja örege a legjobb kedvel vett részt. —
A föllízlétők névsora: Paresetich József 12
kor., Thurszky Zsiga, Polgári kaszinó (Doroszló),
Gräber Ferenc 10—10 kor., Thurszky János
8 kor., Sztrilich Jenő 7 kor., dr. Jeney Pál,
Rosenthal József, Freudinger Mór 3—3 kor.,
özv. Ertl Jánosné, Knézy Péter (Doroszló),
Nemes János (Gombos), Drjenyovszky Mihály,
özv. Szlatkics Ferencné, Beke Gábor, Horváth
János, Merkl János, dr. Recsei János (Apatin),
Tordy István 2—2 kor., Eimert György 1 kor.
60 fil, Sajgó N. 1 kor. 30 fil, Rada Károly,
Juránovits János (Militics), König Ferenc,
Bekker József (Doroszló), ifj. Roheim N., Ber-
kovits Bernát, Szorgh Antál, Kfs József, Horn
Ferenc, Schwärzli József 1—1 kor., Drje-
nyovszky Katica, Nagy Miklós, Kovacsits Ist-
ván, Egertsz József 50—50 fil, Wilibald Jó-
zsef, Lukács Antalné 40—40 fil, Guzsván
János 20 fil, Edl Mihály 10 fil

**Takács Zoltán dr. kiszaba-
dult.**

A budapesti tüntetések egykori hírhedt
vezetőjét, Takács Zoltán dr.-t, a kinek nevé-
tálba foglalta az utca költészete, pénzhamis-
ítás miatt hét évi börtönre ítélte a bíróság
s büntetése egy részét a balassa gyarmati
börtönben töltötte el, a honnan a szegedi
csillagbörtönbe vitték Takács Zoltán dr.-t ei-

pész munkára fogták, s nagyon ügyes suszter
vált belőle. Most, hogy büntetéséből hat év
és két hónapot kitöltött, vagyis hét nyolcad
része letelt, Takács Zoltán az igazságügyi mi-
niszteriumhoz fordult föltételes szabadlábra
helyezése végett. Az igazságügyi miniszterium
táviratban utasította a csillagbörtön igazgató-
ságát, hogy Takács Zoltánt rögtön bocsássa
szabadon. Az érdekes múltú embert, aki most
négyvenegy éves, nagyon megváltoztatta a
hosszu rabság, de meg nem törte, noha so-
káig beteg is volt eleinte. Az egykori ifjusági
vezérre és népszerű ügyvédre, ugylátszik két
irányban volt hatása a fegyháznak: növelte
ugyan a cinizmusát, de visszatértette a tisz-
tesség utjára. Mint ő most maga mondja,
ezután tisztességes munkából akar élni, s elég
energiát érez magában arra, hogy még újra
kezdhesse az életet. Találmányai vannak, azo-
kat szeretné értékesíteni. Ha nem válnának
be, akkor másféle munkát keres, de nem itt
Magyarországban, hanem külföldön és pedig
Németországban. Takács Zoltán a börtönben
tanult; tud franciául, németül, olaszul, ango-
lul, nem felelte el jogi tudását sem. A tör-
vénynyel többé nem akar összeütközésbe ke-
veredni. Egy időre szüleinél vonja meg má-
gát, kik Rákosesabán lagnak egy parasztag-
dánál albérletben. Nagy örömmel várták a
fiukat, de csak az édesanyja mehetett elébe,
mert az apja, Takács Károly volt négyven-
nyolcas honvédtiszt és mérnök a Batthyány
grófok alkalmazásában, — ágyban fekvő be-
teg. A nyolcvankilenc esztendő aggastyán
szomorúan beszélt, hogy hat háza volt Uj-
vidéken s szép birtoka Tata mellett, de a fia
nevelésére és első pörére ráköltötte az egész
vagyonát. Szentül meg van róla győződve,
hogy a fia ártatlan volt a sikkasztás ügyében.
Kegyelettel őriz még egy elhervadt babérkö-
szort, amelynek némezefiszinü szalagján ez a
fólrás van: — Eljen doktor Takács Zoltán!
Tiszteletük jeléül — elvbarátai. A hazatért
fiu decemberig itt akar maradni s ha addig
nem talál megfelelő foglalkozást, akkor kül-
földön próbál szerencsét.

Iparos szaktanfolyam.

A ké-
reskedelemügyi miniszter nagyfontosságú tervét
szándékozik megvalósítani az iparosok tovább
képzése érdekében. A folyó évi november
hótól kezdve minden nagyobb vidéki városban
5 hónapig tartó szaktanfolyamot szándékozik
létesíteni. Perjessy László, a szegedi kereske-
delmi és iparkamara főtákar, ez ügyben a
mult hétfőn városunkban tartózkodott, s este
az ipartestület helyiségében szép számu hall-
gatóság előtt előadást tartott a tervezett szak-
tanfolyamról, s buzditotta iparosainkat, hogy
szervezkedjenek, hassanak oda, hogy a tan-
folyam Zomborban is megnyíljk. A jelen-
voltak nagy lelkesedéssel karolták fel az üdvös
eszmét, s elhatározták, hogy a szaktanfolya-
mót ez év őszén mindenesetre megnyitják.

Árlejtés.

Zombor tanácsa közhírre
teszi, hogy a város tulajdonát képező és ke-
zelése alatt álló épületeken 1907. évben tel-
jesítendő asztalos munkás és javítások bizto-
sítására február hó 16-án d. e. 10 órakor
Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyi
ségében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ár-
lejtést tart. Az árlejtés tárgyát képező munká-
latokra vonatkozó árjegyzék és a vállalati
feltételek a mérnöki hivatalnál a hivatalos
órák alatt megszerezhetők és ajánlattevő által
alárva az írásbeli ajánlathoz csatolandók. Az
írásbeli ajánlatban betűvel és szóval világosan
kifejezendő azon %, melyet vállalkozó a megál-
lapított egységárból engedni hajlandó. A
százalékos engedmény nem munkanemenként,
hanem az összes munkák egységárára együtte-
sen teendő. Ugyanazon alapon tartatik meg a
szóbeli árlejtés is.

Függetlenségi pártalakulás.

Dávod község lakossága január hó 26-án né-
pes értekezletet tartott s megalakította a
48-as függetlenségi pártot. A párt kebeléből
egy 30 tagu bizottságot választottak, kiknek
kötelességük a 48-as szellem felett őrködni.
Elnökül: Simonyi Józsefet, alelnökül: Jurato-

vits Józsefet; pénztárnokul Likás Ferencet és jegyzőül: Simon Imrét választották meg. A párt megalakulása után Kossuth Ferencet a 48-as függetlenségi párt vezérét ajánlott levélben üdvözölték, valamint képviselőjükhöz Lányi Mórhoz meleghangú levelet intéztek, melyben ragaszkodásuknak tanujelét adták.

Kenyér miatt. Számtalan esetben a létért való küzdelemben nem egy ember gyilkossá lett. Kezébe ragadta gyilkos fegyverét és egy jól irányzott blyessel leterítette azon egyént, kiben kenyérének elrablóját vélte. Sárosi Béla a szabadkai Matkovits fele téglagyárban mint égető segéd volt alkalmazva. Házsártos, verekedő természeténél fogva rendkívül sok kellemetlenséget okozott Nagy Mátyás égetőmesternek. Az égetőmester, hogy elkerülje az állandó civódást, Vojnits Tunis Jánost vette maga mellé segédnek és Sárosi Bélát pedig a napszámosok közé osztotta. Sárosit rendkívül bántotta, hogy ő most kisebb fizetést kap és ennek okozóját Vojnitsot vélte. E naptól fogva Vojnits és Sárosi között állandó veszekedés volt, míg végre múlt év október 17-én egy civódás alkalmával Sárosi oly dühbe jött, hogy a közelben lévő lakására rohant, onnan egy fegyvert vett magához s a veszekedés színhelyére vissza ment. Szerencsétlenségére még ott találta Vojnitsot, pusáját lövésre emelte fel s egy jól irányzott golyóval Vojnitsot mellén találta, ki azonnal meghalt. A vádolt a napokban megtartott esküdtszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy annyira dühös volt, hogy nem is tudta mit tesz. Az esküdteknek marasztaló verdiktje alapján a bíróság Sárosi Bélát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés bűntette miatt 6 évi fegyházra ítélte — Az ítélet jogerős.

Növényi drágakő. A természet a legnagyobb művész. Nem csak abban áll művészete, hogy utánozhatatlan módon keveri a színeket és árnyalatokat, hanem olyan alkotásai is vannak, a melyek a gyarló emberi tudásnak szinte meglegyetlenek. A díó kemény héja olyan egyszerűnek tűnik től és megérteni mégsem tudjuk. Ilyen újsággal állunk szemben most, a mikor egy természet-tudományi folyóiratban azt olvassuk, hogy a filipini szigeteken olyan nád nő, a melynek belsejében egy opálszerű kő van, a mely sokkal értékesebb a valódi opálnál. Igaz, hogy sok ezer nádszál között csak egy kettőben fordul elő ez a esoda, a melynek magyarázatát még eddig nem lelték. A nád neve tabasir. Ehhez hasonlítható az a képződmény, a mely ezer kókuszdió között egyben található: a ragyogó fehérségű gyöngy.

— Forró égővi állapotok.

Nem lesz érdektelen most, a mikor az öreg Európa minden tájáról csak annak hírével veszszük, hogy a hőmérséklet még mindig alászáll és a hideg olyan, a minőre évtizedek óta alig emlékeznek, olyan vidékről is hallani, a hol a természet pazar bőkezűséggel megadja mindazt, a mi után mi epedve sóvárgunk. Ott nincs szénhiány, ott nem ismerik a hibás mértéket! Új-Zeelandról szólunk, a hol a frissen bugygyanó forró források ellátják az embert minden szükségességgel. Ott legföljebb csak a disznót hizlalják, de már főző és fűtő anyagról, melegvízről nem kell a háziasszonynak gondoskodnia. Legföljebb arra kell ügyelnie, hogy a főlbugygyanó forrás ne forrázza le a kezét, a mikor dolgozik. Az egyik forrás mentén az asszonyok állnak és mosnak, a másik partján a meleg főt ételt készírik az Isten szabad ege alatt. A forrás egyik partján a férfi kitolja a halat, a másik parton az asszony el is készíti. Ennél ideálisabb állapotot csak a mesék országában vagy a tündérek között képzelhetünk.

A fűtés egykor. A mai kor fűtése ideálisabbnak mondható a nem is olyan régmúltéhoz képest. Ket évszázaddal ezelőtt maguk a királyok is fagyoskodtak fényes palotájuk termeiben. Különböző erről még ma is szomorú tapasztalatokat szerezhet az, a ki Olaszországban, esetleg Angliában, Franciaországban tölt egy szigorúbb telet. A napfényes Itáliában valamikor maga Raffaél sem tartotta lealázónak, hogy Este herceg palotá-

jának jobb és kevésbé füstös fűtési módján gondolkozzék. Philibert de l'Orme, az egykor híres francia műépítő meg keservesen panaszkodik a füstölő kályhákra és azt mondja, hogy sok lakást egyáltalán használni sem lehet a füstös kéménye miatt. De maguk a francia királyok sem voltak jobban ebből a szempontból. Az orvosok mindig panaszkodik, hogy a király a sok fagyoskodás miatt meghült. Följegyezték XIII., XIV. és XV. Lajosról is, hogy marlyi, fontainebleau-i, versailles-i kastélyukban rettenetesen fáztak. XIII. Lajos sokszor elrendeli, hogy a székét a napfényre gördítsék. 1685-ben, mint az egykorú följegyzés mondja: a bor és a víz megfagyott ő felsége asztalán. XIV. Lajosnak, a napkirálynak, fagyos daganatok voltak a kezén, lábán. Ezeket hideg szobáiban szerezte. A francia királyi paloták termei tágasak és magasak voltak, és ezeket a sarokban lobogó nyílt láng és egy két szénparázzsal töltött medence korántsem tudta fölmelegíteni. De ha a királyok fáztak a kastélyukban, még sokkal rosszabbul jártak a szegény alattvalóik, a parasztok. Ezek a szó valódi értelmében megfagytak. 1702 január hónapjában Párisban több mint 24 000 ember fagyott meg. 1709-ben meg a törvényszékek többször szünetet tartottak, mert a tárgyalótermekben farkasordító volt a hideg. Ugyanebből az időből más országokban is hasonló följegyzések maradtak, a miből látható, hogy nincs jogunk panaszkodni a kályháinkra. Ha csak van mivel fűteni.

Apróság. K o n y h a f i l o z ó f i a. Koresmáros a fiához: Látod fiam, ez a világ forgása: a megmaradt hurka a vágott husba kerül és a megmaradt vágott husbói megint csak hurka lesz!

C i v ó d á s. F i a t a l p a r a s z t m e n y e e s k e a z urához: Ugyancsak körülnézhetsz ebben a házban, mindent, a mi itt van, én hoztam magammal, az enyém a butor, az ágyemű, a tehén, hát neked ugyan micsodád volt, a mikor feleséged nem voltam még?

— Nyugságom veit!

A megsértett hős. — Maga adta nekem tegnap azt a pofont?

— Én nem!

— Azért mondom, mert akkor ugyan csak nem sétálna itt!

I d ő j ó s l á s. — Az idén kemény tél lesz.

— Aztán honnan gondolja, erdőmester ur?

— Hát csak onnan, hogy a felét a fámnak már ellopták az udvarból.

A l e g h o s s z a b b s z a k á l l. Eddig azt hitték, hogy Olaszországban találták meg azt a férfit, a kinek két méter hosszú szakálla a világ leghosszabb e nemű férfiséje. Most annak híre érkezik, hogy Coulon Louis, a ki Allierben lakik, három és fél méter hosszú szakáll boldog tulajdonosa. Ennél hosszabb női haját sem ismerünk eddig, pedig arról tudvalevő, hogy sokkal hosszabbra megnő, mint a szakáll.

Művészet — Irodalom.

Igazság. Megjött az Igazság 1907. februári száma a következő tartalommal: Dr. Pataj Sándor: Az irás szava — Rudnyánszky Gyula: Dalolm szeretőnk — Dr. Máday Andor: Az egyház és az állam viszonyáról Franciaországban és Svájcban — Kabos Márton: Nápoly — Ráczy Gyula: Csak mi pusztulunk. — Szerkesztőségi jegyzetek: Az általános választói jog. Wallenstein. Lengyel ország. A mamelukság. Címkeresés. Az ölelők. Az esküdtszék. Alkotmánybiztosítók. — Dr. Kállai Emil. A „Nyár“ költőjéhez — Dr. Kadosa Marcell: A szerződés szentsége. — Színház, irodalom és művészet. — Közgazdaság. — Törvénykezés — Vértési Károly: A világ legnagyobb acélgyárában. Szerkeszti dr. Pataj Sándor. Ara: egész évre egy forint.

Nagy Károly császár volt a nyugati Európa államalakulásainak, a Nyugat-Európa szereplésének megalapítója, a közepkori politikai törekvéseknek, ellentéteknek mag-

vetője. A hatalmas férfiúnak életével foglalkozik az Endrei Zalán féle Világtörténelme e heti füzeté. A népszerűen megírt munkából kívánatra ingyen küld mutatványszámot a Világ Történelme kiadóhivatala: Budapest, Eötvös utca 26/d.

A „Vasárnapi Ujság“ január 27-iki száma a Tátra téli életét mutatja be Rákosi Viktor cikkével s érdekes képsorozattal, melyben a fényképek egy része a Tátralomnicon tartózkodó Izabella főhercegnő fölvétele. Szaboleska Mihály és Sas Ede verse, Mikszáth Kálmán és Pekár Gyula regénye, Porzó (Ágai Adolf) tárcacikke, az „Udrari élet“ című regényes korrajz, Horváth Janka emlékezése a Bach-korszak hangulatáról adnak bő és érdekes olvashatókat. Egyéb közlemények: Bernáth Dezső arckép és nekrológja Mikszáth Kálmántól, tárcacikk a hétről, képek Marokkóból, az új perzsa sah arcképe, egy Boszniaiban lőtt foka képe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Világkrónika“-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetemutca 4 szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Közügazdaság.

A trieszti általános biztosító társaság.

(Assicurazioni Generali) új életbiztosítási feltételeket léptetett hatályba, melyek előzékenység és szabadelvétség tekintetében az összes eddigi feltételeket messze felülmúlják. Ezenkívül a Generali azt a fontos előnyt is nyújtja, hogy oly vegyes biztosítások érvényét, melyeknek esedékessége alkalmával a biztosított még nem 60 éves, 50.000 korona biztosított összeg erejéig külön pótdíj felszámítása nélkül rokkantság esetére is olyformán kiterjeszti, hogy a biztosítottat a teljes rokkantság tartamára a díjfizetés alól egészen felmenti. Ezen újítással a Generali az életbiztosítás fejlesztése érdekében ezuttal is mint első lépés a haladás terére és úgy az élet-ágazatban, mint a tűz-, szállítvány-, üveg és betöréslopás elleni biztosítások tekintetében a legmesszebbmenő előzékenységet és szolgálatkészséget tanúsítja — Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a zombori főügynökség Bárány Lipót és Fia cégénél.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és élénk kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.50—3.70, muhar 4.20, alomszalma 1.60, zsupszalma 2.00, szecska 2.35, kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.60—2.80, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 7.65, tengeri 5.25, rozs 6.40, árpa 6.50 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. Azt mondja egy helyütt: „A dal merészen egekbe száll!“ No mi ezt éppen nem mondhatjuk. A képtelen képek helyett törekedjék természetes egyszerűsége; akkor szívesen tért nyitunk verseinek.

ével foglal-
örténelme e
t munkából
yszámot a
Budapest,

g" jaunár
mutatja be
psorozattal,
Tátralom-
ő fölvétele.
erse, Mik-
nye, Porzó
rari élet"
anka emlé-
adnak bő
zlemények:
a Mikszáth
ok Marok-
egy Bosz-
endes heti
intézetek s
eleg stb. —
negyedévre
yütt 4 kor.
api Ujság"
Egyetem-
ető a „Ké-
magyar nép

iztosító
ali) új élet-
ba, melyek
tetében az
elűlmulják.
s előnyt is
k érvényét,
a biztosí-
rona bizto-
elszámítása
mán kiter-
rokkantság
n felmenti.
tosítás fej-
első lép a
tban, mint
öréseslopás
gmesszebb-
szségeit ta-
l készsége-
ég Bárány

rmány.
skedő heti
ea 11.) A
ban nagy
Eladatott:
dű széna
alma 1.60,
or. per 50
Préselt
.40—1.60
raudvaron.
geri 5.25,
ként.

ek.
t: „A dal
ezt éppen
ek helyett
re; akkor

HIRDETÉSEK.

A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat
- - A legdivatosabb - -
csokrok és koszorúkat
= friss élővirágokból =
a legjobb minőség szava-
tolása mellett szállítja:
MÜHLE VILMOS
cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése
Temesvárott.
4—1 *
Dúsan illusztrált árjegyzék kívánatra
ingyen.

Földeladás.

A zombori 5946. és 5966. számú tkvi betétben néhai Husvéth Károly hagyatékát képezett a nyugoti gradinai dűlőben és a sztapári ut mellett fekvő 13 kat. hold 1132 □ öl szántó kedvező feltételekkel **szabad kézből eladó.** — Bővebb felvilágosítással szolgál **Drescher Gyula Baja.** 6—1

Bérbeadási hirdetemény.

Alulírott zárgondnok a zombori kir. járásbírósnak 1905. Ó. 265/142. számú végzése folytán közhírré teszi, hogy néhai Löbl Vilmos volt ujszivai lakos hagyatéka javára zár alá vett következő ingatlanok az 1907 gazdasági évre (egy évre) ugymint:
1. a bajsza—alsóroglaticai 8. sz. betétben A. I. 1—11 sorszámok alatti 57 hold 57 □ öl szántó egészben, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt;
2. a bajsza—alsóroglaticai 7. sz. betétben A. I. 1, 3. és 10. sorszámok alatt foglalt 134 hold 76 □ öl szántó egészben, gazdasági épületek nélkül bérbeadatnak.
A mennyiben az árverés akár az árverelők számánál, akár a megajánlott bérösszegnél fogva sikertelennek mutatkoznék, a fenti ingatlanok nyomban 5 láncos részletekben (a 2000 □ ölével) bérbeadatnak.
Mely bérbeadásnak a bajsai határban a Löbl Vilmos téle négyes pusztán. Őszivác határ szélén leendő eszközésére **1907. évi február hó 11. napjának d. e 10 órája** határidőül kintüzetik, s ahhoz a bérbevevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a bérösszeg készpénzben a zárgondnok kezéhez a legtöbbet ígérő által azonnal lefizetendő.
Az árverési feltételek zárgondnoknál betekintheők.
Ujszivác, 1907. január hó 24.
Eimann Károly,
zárgondnok.

AGRARIA
MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.
Benzinmotorok *—6
Benzincséplők
Malomberendezések stb.
Kérjen minden gazda
árjegyzéket
Levélcim:
„AGRARIA” Budapest, Váci-ut 2.

312. sz. 1907.

Hirdetemény.

Mely szerint Csonoplya községe részéről közhírré tétetik, hogy 2 drb kiselejtezett községi tenyész-kan **f. évi február hó 4-én d. e. 9 órakor** Csonoplya községhezánál megtartandó nyilvános szóbeli árverés alkalmával a legtöbbet ígérőnek készpénzért el fog adatni, melyre az érdeklődők ezennel meghivatnak.

Csonoplya, 1905. január 23.

Deák Andor, jegyző. 2—2
Kopping Ádám, bíró.

258. szám. 1907.

Pályázati hirdetemény.

Gádor községben üresedésben lévő 480 korona javadalmazással egybekötött gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk.

A kellően felszerelt pályázati folyamodványok alulírott előljárásságnál **f. évi február hó 10-ig** nyújtandók be.

Gádor, 1907. január 27.

Szalay, jegyző. 2—1
Melcher F., bíró.

JOHNSTON aratógépeit
kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve, egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,
a Johnston Harvester Co., Batavia.
Magyarországi kizárólagos képviselői
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.
Arájánlattel készséggel szolgálnak.
*—6

Legfinomabb teáskanna védjeggyel ellátott teakeverék

kapható: *—15

**Weidinger S. és Zs.
és Veszelinovits Péter urak
kereskedéseiben Zomborban.**

202/1907. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 717. számú végzése következtében dr. Pataj Sándor tömegmondnok ügyvéd által képviselt vb. Kogler Károly csődtömege javára leltározott és 2509 kor. 94 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle villamos részek, öntvények és géplakatos műhely berendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1906. évi V. 1522/7. számú végzése folytán Zomborban közadós Apatini-utcai házában leendő eszközlésére 1907. évi február hó 15. napjának délutáni 2 órától kezdődő s minden egymásutáni nap délután 2 órakor, befejeztéig folytatandó határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1907. évi január hó 29-ik napján.

Styrum Mór,
kir. bírósági végrehajtó.

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Bécs
Belgrád
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Panesova
Szófia
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

Faj tojások!

Fehér orpington

és

Sárga orpington

fajtiszta angol importált tyukok tojásai kaphatók **állami nagy aranyéremmel** és számos I. és legnagyobb díjjal kitüntetett fajbaromfi gazdaságban

REITTER OSZKÁR

főkapitánynál 12-1

NAGYBESKEREKEN,

darabja 70 fillér.

Rázásmentes kipróbált biztos csomagolás **ingyenes.**

Előjegyzések már most elfogadtatnak.

Őszi szállításra nagytestű **emdeni libák, pekingi kacsák, fehér orpingtonok, sárga orpingtonok** előjegyezhetők.

H I R D E T É S E K

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLAK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK